

[Forsvarsministeren.]

om en realistisk og målbevidst forsvarspolitik.

Det fremgår ligeledes af betænkningen, at kun det radikale venstre indtager et særstandpunkt. Det er dog meget vanskeligt at finde ud af, hvad det radikale venstre egentlig vil udover at sige nej til det, der er foreslået her. Uden at fornærme nogen kan man vel nok kalde den radikale betænkning en samling almindelige talemåder uden konkret indhold.

På mig har det virket besynderligt at læse, at den radikale betænkning klager over, at flertallet i kommissionen ikke har villet forhandle fordomsfrit om vore internationale forpligtelser og problemer, eftersom kommissionen jo ikke har bestilt andet, så længe den har eksisteret.

Det er beklageligt, at det radikale venstre ikke har benyttet sig af chancen til at definere, hvad der egentlig er partiets politik på disse områder. Det havde været værdifuldt, om man i forslagsform havde nedfældet sine teorier og anskuelser på en forståelig måde. Al den tekniske bistand, der i så henseende har været fornøden, har man haft tilbud om at få stillet til rådighed, men man har ikke ønsket at benytte sig deraf. Derfor er hele den radikale betænkning kun blevet til antydninger i den vagest mulige form.

Den radikale betænkning advarer mod en relativt stor landhær, men fastsætter samtidig som mål for hæren, at den må kunne opretholde den indre orden i landet, foretage bevogtning og forsvar af landets flyvepladser og vigtige havne, formere en grænsestyrke samt, som noget særlig nyt, opstille en speciel FN-styrke.

Såfremt der virkelig skal være effektivitet i dette forsvar for hærens vedkommende, kan jeg vanskeligt tænke mig, at kravene til hæren i det radikale forslag kan blive stort mindre end dem, flertallet i kommissionen opererer med. Bekostningsmæssigt vil det radikale forslag blive dyrt, idet det bl. a. foreslår, at man skal tilstræbe en gradvis fjernelse af de militære anlæg fra det tætbebyggede hovedstadsområde.

Det vil som sagt blive en overordentlig kostbar foranstaltning. Planer af den art har jo været fremsat tidligere og også været genstand for økonomiske beregninger. Alene for hærens vedkommende vil flytningen af hærens tekniske korps med hærens våbenarsenal og hærens ammunitionsarsenal, materielintendanturen og telegraftroppernes tekniske virksomhed i Ryvangen koste om-

kring 75 mill. kr., regnet efter det nuværende prisniveau. Heri er ikke medregnet udgiften til fremskaffelse af boliger til de ved virksomhederne beskæftigede arbejdere og funktionærer, hvilket kan blive nødvendigt, hvis virksomhederne skal placeres i områder, hvor der ikke er naturlige boligmuligheder.

For søværnets vedkommende bliver omkostningerne endnu meget voldsommere. Udgiften ved at flytte søværnets virksomheder bort fra Holmen i forbindelse med opbygningen af tilsvarende baseringsmuligheder for flåden andetsteds er i sin tid under forhandlingerne om forsvarslovene af 1937 opgjort til ca. 400 mill. kr. og vil med den siden da stedfundne prisudvikling m. v. i dag ikke kunne gøres under en udgift på 600—700 mill. kr.

Flyvevåbnet har ingen militære virksomheder i København i dag med undtagelse af den tidligere luftmarinestation, der nu hedder Flyvestation København. Denne flyvestation vil formentlig blive flyttet til det militære flyvestationsområde på Kastrup i forbindelse med flyvevåbnets genopbygning. Udgiften hertil vil være af mindre omfang, men vil dog formentlig andrage nogle millioner kroner.

Som man heraf vil se, er det altså meget store startomkostninger, der knytter sig til realisationen af det radikale forsvarsforslag.

Det radikale forslag omtaler også de sømilitære opgaver og går ud fra, at disse kan løses af et søværn af den nuværende størrelse. Jeg nærer mine tvivl om, at de opgaver, det radikale forslag beskæftiger sig med, kan klares med den flådestyrke, vi råder over i dag. Det radikale forslag vil nemlig have et mineforsvar af de danske gennemsejlsfarvande, der skal støttes af torpedobåde, u-både, motortorpedobåde, mineudlægningsskibe m. v., men lægger også vægt på at muliggøre visse fremskudte sømilitære operationer. Da det hele som sagt er lidt svævende i formuleringen, er det ikke muligt helt at bedømme, hvad der ligger af kendsgerninger bag det, men selv gennemførelsen af disse opgaver vil i hvert fald stille krav om betydelige flådestyrker.

Hvad flyvevåbnet angår, er de radikale jo tilhængere af et sådant, men da man beskedent har antydnet, at det skal bestå af „et antal eskadriller“ foruden skolemaskiner, jordstyrker m. v., er det ikke muligt, hverken for mig eller den høje rigsdag, at få en klar forestilling om, hvor stort antallet skal være. Der er en sådan elasticitet i denne angivelse af flyvevåbnets størrelse, at det